

Трубадур

Опера в 4-х действиях, 8 картинах

Музыка ДЖУЗЕППЕ ВЕРДИ

Либретто САЛЬВАТОРЕ КАММАРАНО

Перевод: АЛЕКСАНДР КУРТНА и КУЛНО СЮВАЛЕП

Премьера данной постановки состоялась в Таллине
30 декабря 1967 г.

Дирижеры — народный артист ЭССР НЕЭМЕ ЯРВИ
засл. деятель искусств ЭССР ВАЛЛО ЯРВИ

Постановщик — засл. деятель искусств ЭССР **ПАУЛЬ МЯГИ**

Ассистент режиссера — АРНЕ МИКК

Художник — засл. деятель искусств ЭССР ЭЛЬДОР РЕНТЕР

Хормейстеры — народный артист ЭССР УНО ЯРВЕЛА и АННЕ ДОРБЕК

Концертмейстеры — РЕЭТ ЛАУЛЬ, ХЕЛЮ ТАУК

Концертмейстер оркестра — МАТИ УФФЕРТ

В РОЛЯХ:

Граф ди Луна	— народный артист СССР ТИИТ КУУЗИК АХТИ МЯННИК
Леонора	— ЖЕННИ АНВЕЛЬТ ТИЙНА ЯАКСОО МАРЕ ПЫГЕВА
Азучена, цыганка	— народная артистка ЭССР УРВЕ ТАУТС ЭВЕ НЕЭМ ЛЕЙЛИ ТАММЕЛЬ
Манрико, трубадур	— народный артист ЭССР ХЕНДРИК КРУММ
Феррандо, старый воин	— народный артист ЭССР ТЕО МАЙСТЕ УНО КРЕЭН
Инес, наперсница Леоноры	— засл. артистка ЭССР ЛИДИЯ ПАНОВА МААРЬЯ ХААМЕР
Рюиц	— ЭННО ЭЭСМАА
Старый цыган	— ХАРРИ ИЛЬВЕС
Гонец	— ВЕРНИ КИРС

Действие происходит в Испании, в начале XV века

Спектакль ведет ЮРИ КРУУС

Esimene vaatus

1. pilt

Lossi vestibüül.

Vana sõjamees Ferrando jutustab traagilistest sündmustest, mis palju aastaid tagasi aset leidsid. Vanal krahvil oli kaks poega. Ühel hommikul ilmus poegade hälli juurde mustlasmoor, kes noorema poisi «ära nõidus». Mustlanna püüti kinni ja põletati tuleriidal; tema tütar aga röövis kättemaksuks krahvi noorema poja. Hiljem leiti tuleriida tuha ja tukkide seast lapse jäänused.

Vana krahv ei suutnud uskuda, et noorim poeg hukkunud oleks. Surivoodil laskis ta vanemal pojal — praegusel krahvil di Lunal vanduda, et ta venna otsimist kunagi ei katkesta ning kord mustlannale kätte maksab.

2. pilt

Lossiaias.

Leonora jutustab Inezile oma armastatust — saladuslikust trubaduurist, kes rüütlite turniiril kõik oma vastased võitis ning pärast seda jäljetult kadus. Kuid hiljuti, ühel ööl kuulis Leonora lossiaias lautohelistid ning trubaduuri laulu. Asjatult hoiatab Inez sõbratari — Leonora süda kuulub jäägitult Manricole.

Ilmub krahv di Luna, kes Leonorat ammu armastab. Trubaduuri laul sunnib teda seisatama. Leonora tõttab armastatu kutse peale välja ja satub krahv di Luna embusse.

Kohale rutanud trubaduuris tunneb di Luna ära oma vaenlase. Leonora ei suuda võistlejaid lepitada: mehed haaravad mõõgad.

Teine vaatus

3. pilt

Mustlaslaager.

Mustlanna Azucena jutustab Manricole oma emast, kes vana krahvi käsul tuleriidal põletati. Et kätte maksta, tahtnud Azucena tulle heita krahvi poega, kuid meelesegaduses teinud kohutava vea — põletanud oma armastatud poja. Manrico on vapustatud kuuldust — tähendab, Azucena polgi ta ema? Mustlanna rahustab Manricot, räägib oma hellast armastusest Manrico vastu ja palub talt ainult ühte — kättemaksu di Lunale. Miks halastas Manrico hiljutises kahevõitluses oma vaenlasele di Lunale, mehele, kellelt armu nangun ei ole loota? Ka rahvas on tõusnud üles vihatud türanni vastu; trubaduur Manrico on üks neist, kes on haaranud relva.

Käskjalg toob sõnumi: ülestõusnud on vallutanud Castellori kindluse ning Manrico on selle ülemaks määratud. Ja Leonora, saanud valetate Manrico surmast, tahab end nunnaks pühitseda lasta.

Manrico tõttab kloostrisse, et ära hoida Leonora meelcheitlikku sammu.

4. pilt

Kloostriõu.

Krahv di Luna, veendunud, et trubaduur on lahingus tapetud, on otsustanud Leonora kloostrist röövida. Leonora ise ei kahtle hetkekski oma valikus: pigem klooster, kui elu Manricota.

Siseneb di Luna oma kaaslastega: nunnakloostri asemel mingu Leonora krahviga otsekohe altari ette. Manrico ilmumine hämmastab kõiki. Di Luna on raevunud — tema vaenlane on surnust üles tõusnud. Ruiz ja mehed viivad Leonora endaga kaasa.

Kolmas vaatus

5. pilt

Krahv di Luna laager.

Krahv valmistub otsustavaks lahinguks — Castellori kindluse vallutamiseks, mille kaitset juhib Manrico.

Samal ajal toovad sõdurid laagrisse kinniseotud Azucena. Krahvi truu sõdalane, vana Ferrando tunneb Azucenas ära mustlanna, kes kunagi vana krahvi poja röövis. Di Luna võidutseb: ükskord ometi suudab ta oma vande täita ja maksta kätte oma venna eest.

6. pilt

Saal Castellori kindluses.

Manrico ja Leonora õnne tumestavad ärevad teated: loss on ümber piiratud, ees seisab verine lahing. Võitlust Manrico ei kardata, teda innustab Leonora armastus.

Erutatud Ruiz teatab: Azucena on langenud vaenlase kätte ja teda ähvardab tuleriit. Manrico sööstab lahingusse, et ema päästa.

Neljas vaatus

7. pilt

Lossimüüride ees.

Manrico väesalk on puruks lõõdud. Manrico ise vaenlase kätte langenud. Leonora on valmis iga hinna eest armsamat päästma. Krahv lubab Manricole armu anda, aga ainult ühel tingimusel: Leonora saagu tema omaks. Leonora nõustub, kuid ainult näiliselt: krahvi selja taga tühjendab ta mürgisõrmuse.

8. pilt

Azucena ja Manrico ootavad kindlusetornis oma viimset tundi. Siseneb Leonora, tuues Manricole vabastusteate. Ent Manrico pole nõus: milleks elu, kui ta peab loobuma Leonorast. Manrico süüdistab Leonorat — Leonora on mürdnud oma töotuse.

Alles nüüd hakkab mürk mõju avaldama... Manrico mõistab kõike.

Sisenev di Luna näeb, et ta lootused on luhtunud ning käsib Manrico hukata. Ta äratab poolteadvusetult lamava Azucena ning osutab kuratliku rõõmuga aknale — seal hukatakse tema poega Manricot.

Mustlanna heidab krahvile näkku õudse tunnistuse: «Sa tapsid oma venna!»